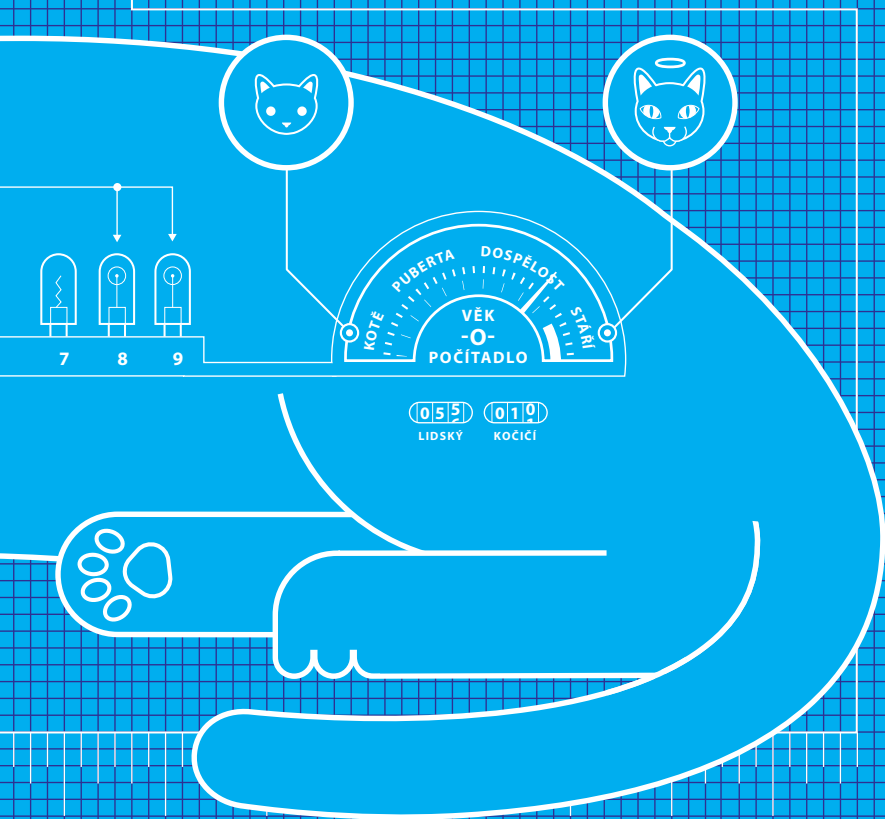

[Kapitola 7]

Růst a vývoj

Stádia ve vývoji kotěte

Součástí kočky je řada jedinečných rysů, které se u naprosté většiny dalšího spotřebního zboží vyskytují velmi zřídka, pokud vůbec. Zatímco většinu takových zařízení lze upgradovat pouze zakoupením či instalací nákladných doplňků, kočka dokáže zvyšovat své kognitivní a mechanické schopnosti úplně sama. Tento jev se nejvýrazněji projevuje u koťat, která dokáží sama sebe během několika pouhých týdnů upgradovat z bezbranných, na okolí zcela závislých jednotek na zcela soběstačné systémy. V této kapitole naleznete stručný nástin tohoto pozoruhodného procesu.

Narození až 8 týdnů

Zhruba $\frac{2}{3}$ koťat se rodí hlavou napřed, $\frac{1}{3}$ ocasem napřed. Rodí se slepá, hluchá, neschopná chůze a průměrně váží pouhých 100 g. Oči otevírají ve věku 10 až 12 dnů, uši ve 14 až 17 dnech. Plazit se začínají ve věku 16 až 20 dnů, chodit ve 22. až 25. dni a běhat kolem 4. až 5. týdne. Pevnou stravu začínají přijímat ve 3. až 4. týdnu.

Milníky v programování: Výcvik na toaletu začíná během 3. až 4. týdne. Za normálních okolností to kotě učí jeho matka. Jediné, co musí udělat majitel, je poskytnout mu čistou a snadno dostupnou toaletu a sledovat, jak výcvik postupuje. Koťata se začínají mýt ve 4. až 5. týdnu, ve stejném věku si také začínají hrát se sourozenci a v 6. až 8. týdnu začínají procvičovat techniky lovu. Většina z těchto downloadů probíhá bez zásahu člověka.

Toto období je také zásadní pro socializaci kotěte. Malé kotě by se mělo začít často a opatrně brát do ruky ve věku 14 dnů, čímž si začne zvykat na člověka. V této době by ale mělo ještě zůstat se svou matkou a sourozenci. Jen oni mu mohou pomoci v downloadu nezbytných kočičích programů.

UPOZORNĚNÍ: Matka koťata tu a tam přenáší za volnou kůži na krku. Toto chování se nesnažte napodobit, mohli byste tak koťeti přivodit zranění.

8 až 15 týdnů

K úplnému odstavení koťat dochází ve věku 8 týdnů nebo krátce před ním. Už během 3. či 4. týdne můžete koťatům nabídnout malé množství granulí smíchaných s vodou. Postupně lze množství vody v krmení snižovat a zvyšovat tak podíl tuhého krmiva. V 8 týdnech mají koťata všechny mléčné zuby. Zhruba v 10 týdnech začínají samci vážit víc než samice. Ve 12 týdnech se jim mění barva očí na dospělou (téměř všechna malá koťata mají oči modré). První prohlídku, vyšetření stolice a očkování by mělo kotě podstoupit ve věku 9 týdnů. Od matky lze koťata odebírat kdykoli mezi 8 až 10 týdny věku. Závisí to na jejich přechodu na pevnou stravu, k němuž by mělo dojít nezávisle na zásahu člověka.

Milníky v programování: Při herní interakci se koťata spolu se sourozenci učí, jak je důležité zatahovat dráčky a nekousat.

UPOZORNĚNÍ: Neberte nenaočkované kotě ven, s výjimkou cesty k veterináři.

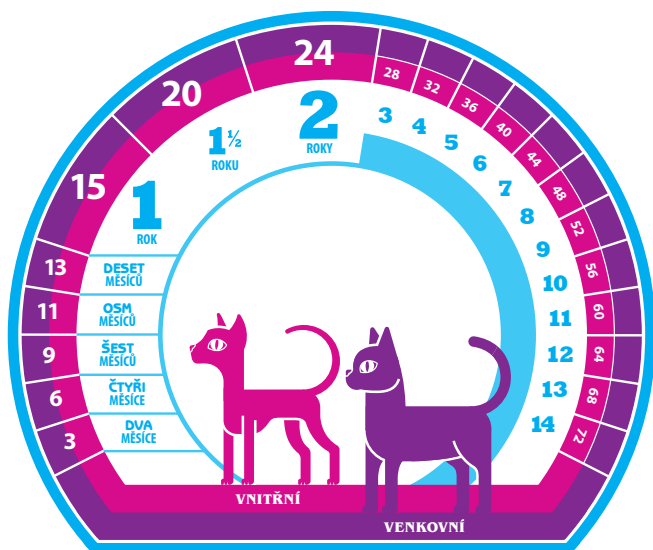
15 týdnů až dospělost

Stálé, tj. „dospělé“ zuby se objevují během 12. až 18. týdne. Kočky se mohou nechat vykastrovat po 6. měsíci. Kocouři se doporučují kastrovat v 10. až 12. měsíci. Kastrace může proběhnout i dříve, pokud začnou značkovat. Zatímco kočky dosahují své dospělé hmotnosti ve 12 měsících, kocouři rostou až asi do 15 měsíců.

Milníky v programování: Zcela nezávislé na matce (pokud si ho do té doby neosvojila lidská rodina) se koťe stává v půl roce.

Výpočet věku v „kočičích letech“

Rozšířeným omylem je přesvědčení, že 1 rok kalendářní se rovná sedmi letům kočičím. Kočky ve skutečnosti stárnou v prvních dvou letech svého života mnohem rychleji. Během prvního roku dosáhnou ekvivalentu zhruba 15 lidských let, ve druhém roce pak 24 lidských let. Každý následující kalendářní rok pak zestárnou přibližně o čtyři „kočičí roky“. Pětiletá kočka je tedy kočičí šestatřicátnice. Také byste měli mít na paměti, že venkovní kočky stárnou mnohem rychleji, snad až 2×, než kočky chované uvnitř.

Výživové nároky

Kořata potřebují ohromné množství energie. Po odstavení by měla dostávat vysoce kvalitní krmivo přesně odpovídající jejich nárokům. Tyto výrobky obsahují 35 % bílkovin, 12 až 24 % tuků a zhruba o čtvrtinu víc kalorií než palivo určené pro dospělé kočky. Měla by být krmena několikrát denně nebo by měla mít ke krmivu přístup po celý den bez omezení (není příliš pravděpodobné, že by kotěti hrozila obezita). Jednou či dvakrát denně může také dostat „vlhké“ krmivo navíc.

Kořata, která ochutnají několik různých produktů, by v budoucnu mohla být v jídle méně vybíravá; přílišná variabilita však může podráždit žaludek. Krmivo pro kořata mladé kočky podávejte až do věku 9 měsíců nebo do doby, než dosáhne 80 až 90 % dospělé hmotnosti (poradte se s veterinářem). Pak postupně přejděte na krmivo pro dospělé kočky (viz „Úprava stravy,“ str. 123). Kořatům bez porady s veterinářem nedávejte žádné vitamíny a další doplňky. Zajistěte, aby kotě mělo po celý den přístup k čerstvé vodě.

UPOZORNĚNÍ: Jelikož kořata mají velmi konkrétní výživové potřeby, příprava domácí stravy je většinou nepraktická. I malá nerovnováha může mít závažné důsledky. Např. nedostatek taurinu může zapříčinit slepotu.

Pohlavní zralost

Kocouři obecně dosahují pohlavní zralosti v 10 až 14 měsících; kočky v 7 až 12 měsících. Nevykastované kočky mají říji (estrus) 3× či vícekrát ročně. Během tohoto období je kočka přístupná sexuálním návrhům samce a schopná se rozmnožit. Svou ochotu k páření může dávat najevo neodbytným voláním, třebaže některé samice nevolají vůbec. Místo toho jsou jen přátelštější a na svém majiteli vyžadují větší pozornost. V této době mějte kočku pod

dohledem a držte ji zavřenou doma, protože bude neodolatelně přitažlivá pro každého nekastrovaného kocoura v okolí. Nenechávejte ji o samotě na nedostatečně zabezpečených místech (např. na verandě s dveřní sítí – takovou překážku dokáže odhodlaný kocour snadno překonat).

Samci žádný „cyklus“ nemají. Mohou se rozmnožovat po celý rok a do akce se vrhnou pokaždé, když se setkají se svolnou kočkou. Samčí pohlavní zralost se také projevuje neustálým slíděním po okolí a značkováním teritoria močí (viz „Kastrace“ níže).

Kastrace

Každý zodpovědný majitel domácího zvířete by měl svou kočku nechat vykastrovat. Nechtěné vrhy přispívají k přemnožení koček. Tento problém je o to závažnější, že kočky bez dohledu se i během krátké doby dokáží množit ohromující rychlostí.

Pokud se nehodláte věnovat odchovu koťat (který se, s výjimkou vysoce ceněných čistokrevných modelů, nedoporučuje), kočku byste měli nechat vykastrovat před dosažením pohlavní zralosti. U samců se kastrace odborně nazývá *orchiektomie* (odstranění varlat), u samic se provádí *ovariohysterektomie* (odstranění vaječníků a dělohy) nebo *ovariektomie* (odstranění vaječníků). Návyky nevykastrovaného kocoura (značkování teritoria močí, souboje s dalšími samci a bezcílné toulání ve snaze objevit samici v říji) jsou takřka nesnesitelné. Při kastraci jsou tyto podprogramy spolu s varlaty odstraněny. Vykastrovaní samci také mívají méně zdravotních problémů.

Stejně tak jsou i samice vykastrované před dosažením pohlavní zralosti ušetřeny takových závad, jako je rakovina dělohy nebo vaječníků – což jsou 2 běžné poruchy. Kočky také přestanou mít říji (dvoutýdenní zatěžkávací zkoušku, kterou provází znečišťování domova a neodbytné mňoukání, to vše 3× i víckrát za rok).

VÝHODY KASTRACE

KASTRACE KOCOURA SNIŽUJE RIZIKO:

- 1 Teritoriálního močení
- 2 Soubojů s dalšími samci
- 3 Toulání se za kočkami

KASTRACE KOČKY SNIŽUJE RIZIKO:

- 4 Znečišťování domácnosti
- 5 Kvílení
- 6 Nechtěných koťat
- 7 Rakoviny dělohy
- 8 Rakoviny vaječníků

1

3

2

4

5

7

8

6

Barmská

MODEL F-08

